7/479 247-3-

T.C
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

**Dosya No: B.02.1-HM.0.KAF.01.01-** 06.10.99* 72308

**Konu : Soru önergesi Hk.**

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

İlgi: a) 31/8/1999 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS. 0.10.00.02-**7/479-1648/4333** sayılı yazınız

b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 6/9/1999 tarihli B.02.0.KKG.0.12/106-**63-8/4280** sayılı yazısı

Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün ilgi (b)'de kayıtlı yazısı ile tarafımıza iletilen Erzincan milletvekili Sayın Tevhit Karakaya'nın Sayın Başbakanımıza ilettiği yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar aşağıda yer almaktadır:

1) Hazine 1985 yılından bu yana borçlanmasını ağırlıklı olarak ihale yöntemi ile gerçekleştirmektedir. İhaleler tüm gerçek ve tüzel kişilere açıktır. İhaleye katılmak için gereken en düşük tutar 250 milyon TL. dir. Katılımcılar bu ihalelerde istedikleri miktarda ve istedikleri sayıda teklif verebilmektedirler. Hazine her ihalede borçlanacağı miktarı öncelikle kendi nakit ihtiyacına, daha sonra da tekliflerin uygunluğuna göre belirler. Ekonomide yeralan her mal ve hizmetin fiyatı gibi kredi verilebilir fonların da fiyatı, yani faizler genel seviyesi ülkede uygulanan makroiktisadi politikalar ve reel değişkenler tarafından belirlenir. Kamunun ana borçlanma

yöntemi olarak benimsediği ihale yöntemi de borç verilebilir fonlara ilişkin rekabeti en iyi şekilde yansıtan mekanizmadır.

Aşağıdaki tabloda Hazine'nin deprem felaketinden önce açtığı son 3 Devlet İç Borçlanma Senedi ihalesi ile deprem felaketinin hemen ertesinde yapılan ihaleye ilişkin veriler yer almaktadır. Tablodan da görüleceği üzere daha önceki 3 ihaleye nazaran mali sektörün son ihaleye katılımı oldukça düşüktür. Talep yetersizliği karşısında Hazine, nakit ihtiyacını karşılayabilmek için teklif karşılama oranını yükseltmiş ve gelen tekliflerin %82 sini karşılamak zorunda kalmıştır. Dolayısıyla sözkonusu ihalede ortaya çıkan yetersiz talep yüksek faiz olarak Hazine' ye yansımıştır.

| *İhale Tarih* | *Vade* | *İhalede Gerçekleşen Bileşik Faiz* | *İhalede Teklif Veren Kurum Sayısı* | *İhalede Teklifi Kazanan Kurum Sayısı* | *İhalede Teklif Edilen Miktarın Karşılanma Oranı* |
|---|---|---|---|---|---|
| 27.07.1999 | 3 yıl | 119,51 | 48 | 41 | %54 |
| 03.08.1999 | 12 ay | 95,59 | 67 | 40 | %41 |
| 16.08.1999 | 3 ay | 99,79 | 59 | 46 | %42 |
| 18.08.1999 | 3 yıl | 127,62 | 35 | 31 | %82 |

2) Finansal piyasalar ülkemizin göreceli olarak en gelişmiş piyasalarıdır. Herhangi bir yatırımcı yatırımlarını istediği sürede, istediği para cinsinden ve cari faiz oranlarından değerlendirme imkanına sahiptir. Cari faiz oranları makroiktisadi politikalar, maliye politikası, para politikası, Hazine'nin borçlanma gereği gibi nesnel ve yapısal faktörler ile beklentiler tarafından belirlenmektedir. Deprem döneminde faizlerin yükselmesi, temelde kısa vadeli enstrümanlara yatırım yapan yabancı yatırımcıların depremin ekonomiye olası etkilerinden tedirginlik duyarak tekrar yurtdışına çıkarmak üzere döviz talep etmeleri ile bunun

finansal piyasalar üzerindeki likidite etkisinden kaynaklanmaktadır. Nitekim deprem ertesinde Merkez Bankası'nın ve Hazine'nin uyguladığı başarılı politikalar sayesinde faizler deprem öncesi seviyelerinin de altına inmeye başlamıştır.

Bilgilerine arz ederim.

**Recep Önal**
**Devlet Bakanı**